

BUAB

Avrupa Birliği Uygulama ve
Araştırma Merkezi

BÜAB AVRUPA BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı: 72 15-21 Kasım 2021

Derleyenler: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS, Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

1. AVRUPA’NIN HAVA KİRLİLİĞİ RAPORU YAYINLANDI

Avrupa Çevre Ajansı, hava kirliliği raporunu yayınladı. Ajanstan yapılan açıklamada hava kirliliğinin sağlık üzerindeki etkilerine odaklanan raporun, Avrupa Birliği’nin Sıfır Kirlilik Eylem Planı’ndaki sağlıkla ilgili hedefleri gerçekleştirme yolundaki ilerlemeleri de değerlendirmeyi amaçladığı ifade edildi.

Raporda; 2019 yılında hava kirliliğine bağlı görölen 307.000 erken ölümin ince partikül maddeye maruz kalmayla ilintili olduğu ifade edilirken, 40.400 erken ölümin kronik nitrojen dioksit, 16.800 erken ölümin ise ozon kaynaklı olduğu belirtildi. Raporda ayrıca, 2019 yılında hava kirliliğine bağlı gerçekleşen can kayıplarınının 2018 yılına kıyasla azaldığına da dikkat çekildi.

Ajansın açıklamasında, Avrupa Birliği’nin Sıfır Kirlilik Eylem Planı hedeflerinden birinin ince partikül madde solunumundan kaynaklanan erken ölümlerin sayısını azaltmak olduğu hatırlatılırken; 2030 yılına kadar gerçekleştirilmesi planlanan bu hedef sayesinde en az 250.000 kişinin ölüminün engellenmesinin öngöröldüğu vurgulandı.

Avrupa Çevre Ajansı, 15 Kasım 2021

European Environment Agency, (15.11.2021) “Health impacts of air pollution in Europe, 2021”. Erişim adresi: <https://www.eea.europa.eu/publications/health-risks-of-air-pollution/health-impacts-of-air-pollution>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

2. BORRELL'DEN BELARUS VE GÖÇ KRİZİ AÇIKLAMASI

Avrupa Birliği, Belarus'a uyguladığı yaptırımların kapsamını genişletmeye karar verdi. Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, konuyla ilgili olarak bir süredir devam eden ve Belarus kaynaklı olduğu düşünülen göç krizinin bir çeşit "hibrit saldırı" olduğuna dikkat çekerek; Lukashenko rejiminin AB'yi ve kendi nüfusunu hedef alan eylemlerini engellemek için tüm olası çözümler üzerinde çalıştıklarını ifade etti. Borrel ayrıca Avrupa Birliği'ne girişlerin, göçlerin ve iltica başvurularının ancak meşru sınır geçişleriyle mümkün olduğunu, Avrupa Birliği'ne giden yolun Belarus'tan geçmediğini ve insanların sınır aşan hareket faaliyetlerini araçsallaştırılmasına karşı olduklarını belirtti.

Avrupa Komisyonu, 15 Kasım 2021

European Commission, (15.11.2021) "Foreign Affairs Council and Eastern Partnership Ministerial: Press remarks by the High Representative Josep Borrell", Erişim adresi: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/107275/foreign-affairs-council-and-eastern-partnership-ministerial-press-remarks-high-representative_en

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

3. URSULA VON DER LEYEN'DAN "ÇİP" AÇIKLAMASI

Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen, Hollanda ziyareti sırasında Avrupa'da yaşanan "çip kriziyle" ilgili konuştu. Hollanda Başbakanı Mark Rutte ile bir teknoloji şirketini ziyaret eden von der Leyen, Avrupa Çip Yasası'nın 2022 yılının ilk aylarında Avrupa Birliği'nin gündemine geleceğini ilan etti. Birliğin küresel çip piyasasındaki payını 2030 yılına kadar iki katına çıkartmayı hedeflediğini ifade eden Komisyon Başkanı; başarılı olmak için sektörler arasında kurulacak iş birliğinin gerekliliğine dikkat çekti. Konuyla ilgili bir başka açıklama da Avrupa Komisyonun rekabetten sorumlu üyesi Margrethe Vestager'den geldi. 18 Kasım Perşembe günü bir açıklama yapan Vestager; Komisyonun yarı iletken mikroçip piyasasındaki finansman boşluklarını doldurmak amacıyla kamu desteği sağlamayı gündemine alabileceğini belirtti.

Avrupa Komisyonu, 15 Kasım 2021

INDEPENDENT.IE, 18 Kasım 2021

European Commission, (15.11.2021) "Statement by European Commission President von der Leyen on her visit to ASML, together with Dutch Prime Minister Rutte", Erişim adresi: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_21_6050

Sabine Siebold & Philip Blenkinsop, (18.11.2021) "EU may allow subsidies for computer chip production – Vestager", INDEPENDENT.IE, Erişim adresi: <https://www.independent.ie/business/world/eu-may-allow-subsidies-for-computer-chip-production-vestager-41064442.html>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

4. AB'DEN YENİ VE SÜRDÜRÜLEBİLİR TEKNOLOJİ PROJELERİNE HİBE DESTEĞİ

Avrupa Birliği, yenilikçilik fonu kapsamında yedi büyük ölçekli projeye 1,1 milyar avro tutarında hibe desteği sağlayacağını duyurdu. Bu kapsamda verilecek hibeler enerji yoğun sektörlerde dekarbonizasyon (üretilen enerjide karbon yoğunluğunu düşürme), hidrojen enerjisi, karbon salınımı ve yenilenebilir enerji alanlarında yeni teknolojileri piyasaya sürmeyi amaçlayan projelerin desteklenmesi için kullanılacak. Hibe desteği sağlanacak projelerin kimyasal, çelik, çimento, petrol ve ısınma gibi Avrupa'nın sanayi ve enerji sektörlerindeki karbon salınımlarının düşürülmesi hedefleniyor. AB'nin önümüzdeki on yıllık iklim planı için hibelerin önemli olduğunu ve bu hibelerin karbon salınım seviyesini azaltma hedefiyle ilgili avantaj sağlayacağına dikkat çeken Avrupa Komisyonu Başkan Yardımcısı Frans Timmermans, Avrupa genelinde temiz ve sürdürülebilir teknoloji projelerini desteklemeye devam edeceklerini belirtti.

Avrupa Komisyonu, 16 Kasım 2021

European Commission, (16.11.2021) "EU invests over €1 billion in innovative projects to decarbonise the economy", Erişim adresi: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_21_6042

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

5. AB 2022 YILI BÜTÇESİ KABUL EDİLDİ

Avrupa Komisyonunun önerisine istinaden Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Birliği Zirvesi 2022 AB bütçesi konusunda anlaşmaya vardı. Anlaşmaya göre AB'nin 2022 yılı bütçesinin 169,5 milyar avrosu taahhütler, 170,6 milyar avrosu ise ödemeler şeklinde olacak ve ekonomik toparlanma, iklim değişikliğiyle mücadele, yeşil ve dijital dönüşüm gibi alanlara öncelik verilecek. Anlaşmaya göre *Ufuk Avrupa* programına 12,2 milyar avro, turizm sektörü de dâhil olmak üzere rekabet edebilirlik ve tek pazar programı için 613,5 milyon avro, sağlık sektörüne 839,7 milyon avro, Erasmus programı için 3,4 milyar avro tahsis edilecek.

Avrupa Komisyonu, 16 Kasım 2021

European Commission, (16.11.2021) "Commission welcomes agreement on EU Annual Budget 2022", Erişim adresi: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_21_5942

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

6. FRANSA'DAN 'DUVAR' TEPKİSİ

Polonya, Belarus'tan Avrupa Birliği'ne gelen düzensiz göçü engellemek için Belarus sınırında 180 kilometre uzunluğunda, 5.5 metre yüksekliğinde bir duvar inşa edileceğini ilan

etti. Duvarın inşaatına 15 Aralık'ta başlanacağını ifade eden Hukuk ve Adalet Partisi senatörü Krzysztof Mroz, duvarın 2022 yazına kadar tamamlanmasını planladıklarını belirtti.

Duvar projesi Fransa'nın tepkisine neden oldu. Konuyla ilgili açıklama yapan Fransa'nın Avrupa İşlerinden Sorumlu Devlet Bakanı Clément Beaune; Fransa'nın sınırlarını koruma gayesiyle hareket eden bir Avrupa'yı her zaman destekleyeceğini ifade etti. Ancak bu desteğin dikenli telleri içermediğini sözlerine ekleyen Bakan; göç meselesinin insanca ve temel haklara saygı duyularak ele alınması gerektiğinin altını çizdi.

Polonya-Belarus sınırında inşa edilmesi planlanan duvar, Birlik üyesi 12 ülke tarafından da mali olarak destekleniyor.

Le Figaro, 16 Kasım 2021

Global Construction Review, 17 Kasım 2021

Le Figaro, (16.11.2021) "Crise migratoire en Biélorussie: Clément Beaune ne veut pas d'une Europe «qui se hérissé de barbelés ou se couvre de murs". Erişim adresi: <https://www.lefigaro.fr/politique/crise-migratoire-en-bielorussie-clement-beaune-ne-veut-pas-d-une-europe-qui-se-herisse-de-barbeles-ou-se-couvre-de-murs-20211116>

David Rogers, (17.11.2021) "Poland to begin work on 5.5m-high border wall in December", Global Construction Review. Erişim adresi: <https://www.globalconstructionreview.com/poland-to-begin-work-on-5-5m-high-border-wall-in-december/>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

7. AB, RUSYA'YI UZAY FAALİYETLERİ NEDENİYLE KINADI

AB, Rusya'nın 15 Kasım 2021 tarihinde kendi uydusu Cosmos-1408'i imha etmesiyle ilgili bir açıklamada bulundu. Rusya'nın uzayda gerçekleştirdiği imha faaliyetini "sorumsuz davranış" olarak değerlendiren AB, uydunun imha edilmesiyle uzay boşluğuna yayılan 1.500'den fazla enkaz parçasının Uluslararası Uzay İstasyonundaki astronotların ve kozmonotların güvenliğini tehlikeye attığını ve Rusya'yı şiddetle kınadığını belirtti. AB ayrıca bu eylemin BM Uzay Anlaşması'na aykırı olduğunu, uzun bir süre diğer devletlerin uzaya ücretsiz erişimini ve uzayın kullanımını tehlikeye attığına dikkat çekti. Konu üzerine yapılan açıklamada AB'nin uzay faaliyetlerinin uzun vadeli sürdürülebilirliğinin korunmasına ve uzay sistemlerine yönelik tehditleri ve güvenlik risklerini azaltma hedefine bağlı kalacağı ifade edildi.

CNN Politics, 16 Kasım 2021

Avrupa Birliği Zirvesi, 19 Kasım 2021

CNN Politics, (16.11.2021) "US says it 'won't tolerate' Russia's 'reckless and dangerous' anti-satellite missile test", Erişim adresi: <https://edition.cnn.com/2021/11/15/politics/russia-anti-satellite-weapon-test-scn/index.html>

Council of the European Union, (19.11.2021) “Statement by the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy on behalf of the EU on the Russian anti-satellite test on 15 November 2021”, Erişim adresi: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2021/11/19/statement-by-the-high-representative-of-the-union-for-foreign-affairs-and-security-policy-on-behalf-of-the-eu-on-the-russian-anti-satellite-test-on-15-november-2021/>

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

8. AB'DEN ERMENİSTAN VE AZERBAYCAN'A ÇAĞRI

Avrupa Komisyonu sözcüsü Peter Stano AB'nin, son zamanlarda Ermenistan-Azerbaycan sınırında yaşanan ve can kaybına yol açan çatışmalardan endişe duyduğunu açıkladı. Stano ayrıca AB Zirvesi Başkanı Charles Michel'in Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev ve Ermenistan Başbakanı Nikol Paşinyan ile telefonda görüştüğünü ve taraflara ateşkese uyma ve gerilimi azaltma çağrısında bulunduğunu belirtti. Güney Kafkasya'da barışın inşasına katkıda bulunmak için Ermenistan ve Azerbaycan ile birlikte çalışmaya kararlı olduklarını vurgulayan Stano, Minsk Grubu Eşbaşkanlarının 15 Kasım tarihli açıklamasını desteklediklerini ifade etti.

Avrupa Dış Eylem Servisi, 17 Kasım 2021

European External Action Service, (17.11.2021) “Armenia/Azerbaijan: Statement by the Spokesperson on the reports of fighting”, Erişim adresi: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/107400/armeniaazerbaijan-statement-spokesperson-reports%E2%80%AF-fighting_en

9. AB, UNRWA'YI DESTEKLEMeye DEVAM EDECEK

Avrupa Birliği ve BM üst düzey yetkilileri arasında BM Yakın Doğu'daki Filistinli Mültecilere Yardım ve Bayındırlık Ajansı'nın (UNRWA) 2021-2024 döneminde verilecek destek için Ortak Deklarasyon imzalandı. AB yetkililerinin yaptığı açıklamada 50 yıllık AB-BM ortaklığına vurgu yapılırken; Filistinli mültecilerin temel ihtiyaçlarını karşılama ve mali kaynak sağlama amaçlı yardımlara devam edileceği belirtildi. UNRWA'nın beş faaliyet alanı içinde milyonlarca Filistinli mülteciye hizmet sağladığına dikkat çeken AB Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell; AB'nin UNRWA'ya verdiği desteğin bölgede güvenlik, istikrar ve kalkınmanın sağlanmasında ve bunun taraflar arasında barış umutlarının canlı tutulmasında kritik rol oynadığını ifade etti.

Avrupa Komisyonu, 17 Kasım 2021

European Commission, (17.11.2021) “EU and UNRWA sign new Joint Declaration marking 50 years of Strategic Partnership”, Erişim adresi: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_21_6081

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

10. KAMU YARDIMLARINA “GEÇİCİ ÇERÇEVE” UZATMASI

Avrupa Komisyonu 31 Aralık 2021’de sona ermesi planlanan Devlet Yardımları Geçici Çerçevesi’nin 30 Haziran 2022’ye kadar uzatılacağını açıkladı. Koronavirüs salgını sürecinde karşılaşılan ekonomik problemlerin aşılmasının sağlanması ve salgın sonrası süreçte gerçekleşecek iyileşmenin hızlandırılması niyetiyle hazırlanan Geçici Çerçeve kapsamında; özel yatırım ve ödeme desteği konularında yeni teşvikler verilecek.

Konuyla ilgili bir açıklama yapan Avrupa Komisyonun rekabetten sorumlu üyesi Margrethe Vestager, koronavirüs salgının başlangıcından bu yana ihtiyacı olan işletmelere orantılı ve belli amaçlar doğrultusunda uygun yardımların sağlandığını ifade etti. Geçici Çerçevenin uygulama süresinin uzatılmasının Avrupa ekonomisinde gerçekleşecek güçlü toparlanmanın bir işareti olduğunu vurgulayan Vestager; ekonomik toparlanmayı desteklemek için daha çevreci ve daha dijital bir yol benimseneceğini de sözlerine ekledi.

Avrupa Komisyonu, 18 Kasım 2021

European Commission, (18.11.2021) “State aid: Commission sets out future of Temporary Framework to support economic recovery in context of coronavirus outbreak”, Erişim adresi: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_21_6092

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

11. AB’DEN SUDAN AÇIKLAMASI

Sudan’da darbe karşıtları ile polis arasında çıkan çatışmalarda 17 kişinin hayatını kaybetmesi ve çok sayıda kişinin yaralanması üzerine Avrupa Dış Eylem Servisinden bir açıklama yapıldı. Güvenlik güçlerinin barışçıl protestolara karşı gösterdiği orantısız şiddete ve yaralı protestocuların tedavi görmelerinin engellendiğine dikkat çeken Avrupa Dış Eylem Servisi sözcüsü Nabila Massrali, bu eylemin kabul edilemez olduğunu duyurdu. Sudan güvenlik güçlerinin darbe karşıtı göstericilere uyguladığı şiddet ve saldırganlığı ifade özgürlüğü ve sivillerin korunması gibi temel insan haklarının ihlali olarak değerlendiren Massrali; yaşanan gerilimlerden Sudan darbe rejiminin sorumlu olduğunu, darbe rejiminin Sudan halkının çağrısına uyması ve anayasal düzeni tesis etmesi gerektiğini belirtti.

Avrupa Dış Eylem Servisi, 18 Kasım 2021

European External Action Service, (18.11.2021) “Sudan: Statement by the High Representative Borrell on the political developments”, Erişim adresi: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/107500/sudan-statement-high-representative-borrell-political-developments_en

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

12. AB GÜVENLİ ÜLKELER LİSTESİNİ GÜNCELLEDİ

Avrupa Birliği, en son 9 Kasım'da kamuoyuyla paylaşılan seyahat kısıtlaması kaldırılan güvenli ülkeler listesini yeniden güncelledi. Avrupa Birliği Zirvesinden yapılan açıklamaya göre, zorunlu olmayan seyahatlere getirilen geçici kısıtlamaların kaldırılması kapsamında gerçekleştirilen incelemenin ardından güvenli ülkeler listesine Endonezya eklendi. Bu kapsamda hazırlanan ve güvenli ülkelerle güvenli özel idari bölgeleri içeren listede Bahreyn, Uruguay, Arjantin, Avustralya, Kanada, Şili, Endonezya, Ürdün, Kuveyt, Namibya, Yeni Zelanda, Peru, Katar, Ruanda, Suudi Arabistan, Güney Kore, Kolombiya, Birleşik Arap Emirlikleri ve Tayvan yer alıyor.

Schengen Visa Info, 18 Kasım 2021

Schengen Visa Info, (18.11.2021) "EU Adds Indonesia to List of Countries for Which Travel Restrictions Should Be Lifted". Erişim adresi: <https://www.schengenvisainfo.com/news/eu-adds-indonesia-to-list-of-countries-for-which-travel-restrictions-should-be-lifted/>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

13. ALEXANDER LUKASHENKO'DAN "GÖÇMEN" İTİRAFI

Avrupa Birliği tarafından göçü bir silah olarak kullanmakla ve sınır kontrolü sağlamamakla suçlanan Belarus Devlet Başkanı Alexander Lukashenko'dan bir itiraf geldi. Daha önce AB'nin suçlamalarını reddeden Lukashenko BBC'ye verdiği bir röportajda, Belarus güvenlik güçlerinin göçmenlerin Polonya'ya geçmesine yardım etmiş olabileceğini açıkladı. Devlet Başkanı, "yardım" olasılığını kabul ederken; göçmenleri ülkesine davet ettiğine ilişkin yapılan suçlamaları ise kesin bir dille reddetti. "Biz Slavız. Bizim yüreğimiz var." diyen Alexander Lukashenko; Belarus güvenlik güçlerinin göçmenlerin Almanya'ya gittiğini bildiğini de sözlerine ekledi.

Al Jazeera, 19 Kasım 2021

Al Jazeera, (19.11.2021) "Lukashenko says troops may have helped refugees reach EU". Erişim adresi: <https://www.aljazeera.com/news/2021/11/19/lukashenko-says-troops-may-have-helped-refugees-reach-eu>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

14. AB'DEN DÜNYA ÇOCUK HAKLARI GÜNÜ AÇIKLAMASI

AB Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü vesilesiyle bir kutlama mesajı yayınladı. Milyonlarca çocuğun hâlâ yoksulluk içinde yaşadığının ve koronavirüs salgını nedeniyle ekonomik bağlamda birçok çocuğun risk altında olduğunun altını çizen Borrell, küresel ölçekte 466 milyon çocuğun uzaktan eğitime erişemediğini ve çok sayıda çocuğun ise ekonomik sıkıntılar nedeniyle

eğitimini bırakmak zorunda kaldığını ifade etti. Borrell ayrıca çocukların her türlü ayrımcılık ve tehditten uzak yaşaması gerektiğine dikkat çekerek; AB'nin bu bağlamda dünya çapında yaklaşık 100 ülkede eğitimi desteklediğini belirtti.

Avrupa Komisyonu, 20 Kasım 2021

European Commission, (20.11.2021) “World Children’s Day: Joint Statement by the European Commission and the High Representative”, Erişim adresi: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_21_6170

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

15. AVRUPA KOMİSYONUNDAN POLONYA VE MACARİSTAN AÇIKLAMASI

Politico'nun haberine göre, Avrupa Birliği'yle Polonya ve Macaristan arasındaki anlaşmazlık devam ediyor. Hukukun üstünlüğü tartışmalarının ardından, Polonya ve Macaristan'a Avrupa Komisyonunda bütçeden sorumlu Genel Müdür olarak görev yapan Gert-Jan Koopman'ın imzasıyla iki mektup gönderildi. Birliğin ilgili ülkelere sağladığı mali desteğin kesilmesi yönünde atılan bir adım olduğu öğrenilen mektuplarla; iki ülkeden yargı bağımsızlığı, yolsuzlukla mücadelenin yetersizliği ve kamu alımlarındaki denetim eksikliği gibi AB'nin mali çıkarları için risk arz edebilecek konular hakkında açıklama istendi. Macaristan'a iletilen mektupta, ülkeye sağlanan AB fonlarından kimlerin yararlandığı ve bu fon dağıtımlarının denetimlerinin nasıl gerçekleştirildiği gibi konuların yanında hesap verilebilirlik ve çıkar çatışması gibi farklı konuları da içeren 16 sorunun yer aldığı açıklandı.

Politico, 20 Kasım 2021

Lili Bayer&Zosia Wanat, (20.11.2021) “Commission questions Hungary and Poland on corruption, judiciary”, Politico. Erişim adresi: <https://www.politico.eu/article/eu-commission-questions-hungary-on-corruption-judiciary/>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS